

V
B
J
C
22652

ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS DOMINUS D. STANISLAUS de Magna *Wrząca* SOKOŁOWSKI

SUCCAMERARIUS Inovladislaviensis
Cataphractæ Cohortis S. R. M.
COLONELLUS,
ex
PALATINATU Inovladislaviensi
COMMISSARIUS
TRIBUNALIS Thesauri Regni
MARESCHALCUS.

Panegiryco cultu
à devinctissimo suis Honoribus & Nomini
Collegio Radomiensi *Scholarum Piarum.*

ADORATUS.

Anno Domini 1740.

VARSAVIÆ
Typis Sacræ Regiæ Majestatis & Reipublicæ in Collegio
Scholarum Piarum.

Dat Tibi locum Tituli fortuna; *Caputq;*
Conspicuum, Pietas quò Tua tollat habet. *Ovid.*
Sedit plaudente Senatu.
Prælatum Sanctis extulit ille *Caput.* *Ennodius.*
In *Caput* hoc grandi decũbit pondere Cælũ. *Theognis.*

Junguntur Titulis Tituli, Sceptrisq; Coronæ,
Hic *Frontem* Magnam lancinat *Ensis* atrox,
Te *Caput* ostendit SOKOŁOVI jura docentem,
Jngenium dignum quod *Scipione* geras.

Quis gladio facilem patitur submittere Frontem?
Ecce dedit ferro subdita colla *Pomian,*
In *Caput* hoc; fatum, non credas, posse venire,
Quod se tutando mentis *acumen* habet.

PANEGYRICUS.

REgna Regnis ſi conferantur, Majeſtatem omnium intra unius ambitum nemo obſervabit: divitiæ ſi opibus cumulentur, eandem conflatas in maſſam nullus poſſedit: honores ſi honoribus ſocientur, nihil magnificum conſtituent; Si ſpectamus, quid excelſæ mentes pectore comprehendant generoſo, *Illuſtriſſime & Excellentiſſime Domine, Tribunalis Theſauri Regni MARESCHALCE.* Vel exinde colligere licet virtutis Præcellentiam, ad colorata mundi oſtentamina comparatam, quod iſta oculos demulceant, illa Animos captivet; hæc vanam obtrudant ſpeciem, illa ſolidam rem æſtimationi hominum obijciat: *Nempe otioſus honor abſq; arduis Nobilium Luctatorum ſudoribus.* Latet plerumq; intra ſuæ cancellos modeſtiæ in commune bonum propenſa pietas, nec prorumpentes valet continere radios; frequenti monſtratur digi-

to, voce acclamatur illâ: *digna legi virtus & par conscendere sedem*: Quærat occultissima quæq; penetralia magnanimitas, non tamen publico potest abstinere universorum ora oculosq; in se convertens: *quid miseros longo tam tempore fata lacessunt; aut meritum titulis, tituli meritoq; negantur*: unde lectissimos quosq; exambiunt, aliàs vacante merito subsellia demississima.

Eò processisti in quovis gloriæ Tuæ ascensu *Jllustrissime Domine MARESCHALCE*, ubi & summis subsistere nihil derogat, & medium tenentibus hærere satis est laudabile. Non id observat in Te rationabilis, quod altiore spectari & adorari debueris tholo, non quod justô titulô quærere Tibi licuerat ubi consedisti; sed quia præsens fastigium TUA virtute reddidisti magis venerandum. Locum digniorem, vana multorum (quosdam attendens proventus) taxat suspectio, quasi situ adorando proficiat, & perficiatur felicitas, non benè merendi studio: TU stallo restituisti, si quandocunq; habuit, rectum judicium, impugnabilem veritatem, sanũ consilium, sententiam salutarem, leges honoratas, authoritatem commendatam, majestatem accessibilem: insuper, judicio solertiam, veritati evidentiam, consilio firmitatem, sententiæ claritatem, legibus observantiam, authoritati æstimationem, majestati affabilitatem reddidisti. Præ-

Præponi maximis vix non communis, honeſtus tamen; ad id muneris natæ, honoribusq; innutritæ indoli ambitus, maximè ſi oſtentationis æſtrum, placendi neceſſitatem, deſpiciendi pares, inſolentiam, procul à ſe reliquit. Pulchrum eſt! illud videri, ubi quis regula vitæ poſitus, totum quod in ſe habet, diffundit bonum; jactantia lividum certè effugiens oculum, univerſum ad ditandas mentes neceſſitate rectitudinis preſſas, ærarium prodigere; ſive (ut dicitur) non ſuæ vivere indigentiæ. Procul etiam ab illa receſſiſti quorundam conſvetudine *apparere* præ reliquis dignũ gerendo, aptumq; conſulatui; quia Superûm providentiâ, Senatûs judiciô Rivaliũ placito œcumenicô inquam votô, tanquã omnes Regni ordines ex condicto in TE conſpiraſſent trahebaris. Vix unquam Sanctuarium hoc juſtitiæ, tantâ fruebatur beatitudine, ut cælum referret in ſanctè ſentientium unitate. Unus eras, cui Soli Numæ ſinguli cultum exhiberent, an Numinum Anteſignano: unus eras, quod omnes in dubijs conſulerent, audirent oraculum: unum ad expiationes Legis ſuſcipiendas propitiatorium. Credo facilè quod uſu recepto ſuper TE jaciendæ cecidiſſent ſortes; mentem Eligentium rectam, prurientes non traxiſſent in diverſa ſtudia manus, non penna levis à dextro in ſiniſtrum va-

 rian-

Jllustrissimus Mareschalc⁹ per verbum placet Elect⁹.

riante fluctuaret spiramine; Divinum quoddam in hoc scrutinio adfuit opus, dum unusquisq; & voce liberâ, & distinctâ præditus lingvâ, ex multis congregati Provincijs, idem loqui, auscultati. Mirabaris nonnihil in TUI adoptatione, uti insperatâ ita non expetitâ, raram fratrum concordiam; cum optimè cœli decreverunt, ut omnia illa Reipublicæ membra, pars quisq; Poloni Imperij ab uno TUO dependerent *Capite*. Jam à tot sæculis datum illi Jus Gladij conveniebat (hoc probat TUUM Insigne) ne ergo pro Sceptro deesset, quod illius juris est, Virga Directionis TIBI præcommissa.

Stemmā Jllustrissimi Caput Uri seu Pomian.

Quantam! totius Commissorialis frequentiæ, licuit auribus nostris excipere, de TUO scipione lætitiam, vix credes; etenim non nemo sive TUÆ benevolentiæ recognoscens, sive de TUA Dignitate, deq; magnis illi respondentibus factis, aliquantulum edoctus, quasi non de alio eventu plurimum ante solicitus, gratulabatur. Toties JLLVSTRISSIME DOMINE, vulgarem, sed summæ veritatis in alijs expertus es paremiam; *necdum natum qui placeret omnibus*. In id pleriq; difficilem, attenuati viribus vertunt contentionem, in id magna vitæ conjectant dispendia, quod TV facile invenisti. Non ita suspicerem, si alteri cuipiam præficeris ministe-

niſterio,ubi nulla vel Perſonarũ vel factorũ intervenit offenſio;ageres laudanda curãdo infirma,providendo ſalubria, docẽdo ignota, complanando devia, emendando vitiata, innovando obſoleta : cujus ergo ſic in TE cieres odia? & non amorem conciliares? Hoc totum ex TE requirit hodierna moderatio; nec alia libenti ſtudio,dulciq; labore parturis in ſalutem Patriæ ſolatia. Illud TIBI maximè arduum, cum amarore ſpiritus exiſtimarem; jus dare rigidum univerſis, nec audire illius querulos acceptatores? iniquè occupata cogere, lege non vi repetere,nec maledicta cõjuratorum ſibi conſciſcere? pœnas & ſupplicia juſta decernere, nec vindictã corruptorum correptorũq; ſperare? catervatos ſupplices excipere, nec ſpatium patientiæ requirere? malam conſvetudinem extirpare, nec inferre violentiam? rebelles compeſcere, nec trahere invidiam? ipſos neceſſarios (ſi iniqua petant) perturbare, nec gratiam ſibi avertere? nihilominus tam placidè & dignanter opus TUÆ magnanimitatis exequeris, tanquam illi ſoli ſui ipſius judices, nihil facerent injuriæ ſimilibus contra ſe judicatis.

Mareſchalcalis Dignitatis labor.

Meliùs TE jam inſpexiſti quomodo hanc JLLUSTRISSIME DOMINE obires Provinciam, quàm criticus poſſet indagare Cenſor, non interiorem animum

TUUM publicâ ſe metientem utilitate percurrens, at per extima ſolùm curioſam falsâ ſpecie eludentia pupillam, divagatus; quandoquidem nihil facis omiſſum commodo Reipublicæ TUÆq́; æſtimationi imprimìs opportunum. Manum dexteram illi appoſuiſti operæ, ut ſi in quos apertô iſtô forô paupertas angat, ſubſidium; ſi luctus conturbet ſolatium; ſi exilium contriſtet reditum; ſi dolus confundat antidotum; ſi gravamen premat levamentum; ſi deſperatio affligat ſpem, non ſubducas. Antequam intraſti Conclave Juſtitiæ, viam TIBI præpararunt quæ ſupra alios optimum Prætorem conſtituunt: Fides, quod plùs intelligere videris, præſentibus occurens, futura avertens mala, bona inſtantia cuſtodiens, præparans ſecutura: & ſi res in diſcrimen venerint, non eſt TUÆ cunctationis *trans mare trans montes, terras & inhoſpita ſaxa quærere conſiliū*, quod Domi ita habes, ut illius adminiculo Rex ſe ipſum, Patria leges, Patres ſententiam, Cives fortunas, miles ſtipendia, ſubditi neceſſitates TIBI facile credant.

Virtutes ad Miniſterium requiſitæ.

Non divitiæ TIBI amorem conciliant; majus præſtas beneficium rationabili captando obſequio quàm auro: non apprehendenda dignitas mancipat corda; plus ſubmiſſione devincis, ad vota poſtulantium inclinatus, quàm percellenti præcel-

len-

lentia: non acer colla TIBI inflectit zelus illiusq; metus; pacificum super omnes Regnum TVA obtinet svavitas. Loqueris, audiunt sine tumultu; deliberas, expectant sine tædio; decernis, exeqvuntur sine cunctatione; operaris, imitantur sine labore; alij ad specimen ex TE sumendum rectitudinis, nullus ad æmulationem; alij ad iter gloriæ sibi, TIBIq; præparandum, nemo ad contentionem; alii ad jus suscipiendum, non ad patientiam reportandã, congregati.

Conversatio TVA ILLVSTRISSIME DOMINE, quot quot sunt in Curia hac, sive in officiis suis constituti, sive rei Domesticæ studiosi, sive eruditione experientiâq; spectabiles, sive alumni simplicitatis, omnibus lucrum facit. Vel enim fiunt probiores, si virtute defecerant; vel sapientiores recedunt, si suo fallebantur judicio; vel agent cautiores, si industriam optimam magistram didicerunt. Quoscunq; observamus TVIS inhærentes vestigiis, Rivales illi? Scholam invenerunt, ubi omnia in TE prælegunt principia quæcunq; moderandi Provinciam: Superiores illi? se ipsos in TE speculo inspicientes advertunt, quod aliqua fortè præclara, sibi ad talem Præturam defuissent: Minores illi? laudant necdum usurpata; mirantur inexpectata; lætantur de rerum succes-

Conversationis cum Illustrissimo emolumenta.

ſibus; precantur tales ubiq́; Magiſtratus gloriantur de tam celebri & ſvavi ſupra ſe Imperio. Enim verò ràrus dictator, qui ex radice intelligat quid afflictis mærorem inijciat: lachrymas cognoſcunt nõ cauſam, vulnus palpant non dolorem. Depellis TV ita hunc morbum, ac ſi eodem ſolus laborares cum flentibus: alligas cicatricem TVA compaſſione; medicinam adhibes TVO pretio; unde venit interrogas? & certis aſſequeris indicijs, ſicq́; non verbis, ſed certo ſaluberrimoq́; avertis malum antidoto.

Sit quodvis faſtigium acceſſibile; ad vota tamen tunc ſolito inclinatur, cum prius poſtulatis ſupplicum provocatur. Sine aſſentationis fuco patiaris me loqui expertum; non rogatus præſtas beneficia, auxilium ſubmittis non vocatus; vocatus autem partitum in plures onus ſuſcipis unus. Quam enim gratiam TE crederes impertiri, ſi TVVM cor emolliret miſeratio; *ſtimulus hic ubi comprimit, debitum quoddam humanitatis exigit.* Ne talis pulſet TVAM manſvetudinem neceſſitas, prævenis orationem. Quod benevolentiæ dares ſignum? ſi vocales querelœ, ſingultus eloquentes TVAM moverent bonitatem, facilis in eo multorum ad condolendũ Clementia; iſta, communis requirit dilectio: TU quod majorem in pectore con-

tem

servês charitatem, ostendis, dum petentium præcurris voluntatem: *Si alicujus causâ vel obsequio non ob aliud momentum videris fecisse. Meliùs occupare antequam rogemur, quia cum homini probo ad rogandum os contrahatur, statim rubor suffunditur; & qui hoc tormentum remittit, multiplicat munus suum. Non tulit gratis, qui cum rogasset accepit.* Vigor protulit florem, ubertas fructum idq; totũ natura operatur; aliquid illa superius in TE sentiens, in TVA largitate non obedis legi, sed animũ in eo, quod Dijs associat, exerces; vota præveniens. Aristot: 2. Rhet: 4.

Non modicum illis aliquid incumbit, quibus omnium felicitas commissaq; salus; majorem quippe creduntur habere dilectionem, quam si proprijs studerent emolumentis. In TUO nunc JLLUSTRISSIME DOMINE pectora singulorum firmantur scipione, ut pote boni communis Judice, amoris universalis fulcimine. Hic qualiter publicum ditetur ærariũ TVA solicitudo; hìc, qua ratione deservita merces operarium non tardetur TVA Clementia; hic, quomodo nervus belli intendatur insudat activitas. Si se TUUM arcanis cum cogitationibus pãderet pectus, quæ in Corde TVO statuisti, articulatim legeremus, Te non jam benè velle agere, sed TE ipso, viribusq; illis, quibus salus TVA, lucrumq; TVVM nititur benefa-

 cere

cere in rem Reipublicæ decrevisti. Senecæ illud, crebrò multos edoces profusione TVA: *Ingratum est beneficium, quod diu inter manus dantis hæsit, quod quis ægrè dimittere visus est, & sic tanquam sibi eriperet. Nil moræ interveniat evitandum est ne deliberâsse videamur: proximus à negante est, qui dubitavit; nullamq; inijt gratiam.* Non postremum justitiæ TVÆ in eo est signum, ubi censes non solùm decorum esse conferre ex liberalitate indebita; sed legitimum, quàm primùm iusta reddere, precibus non extorquenda. Imo iniqvum ducis, ut priùs manum exosculetur verecunda expostulatio, antequam suum recipiat promeritum; Veram prædam & non stipendium judicas, blandô emunctum studiô, sive adulatione studiosâ pignus laborum vindicatum. Ita cum non expectant apud TE promissa diem, aut bonam stellam, vindex es mercedis emeritæ; ne nihil egisse, dedisseq; videaris cum præmia distuleris. Sentis hoc in animis egentiũ, quod uti grave supplicium est, rejecta pœna in crastinum, sic & satisfactio. *Vitæ equidem brevis prorogatio, illis svavis amicoq; qui non sperant meliorem.* Non itẽ hic: *exiguum sit præsens donum, multo tamen dulcius amara quia futura magnæ spei sponsione. Tristis sub velamine pollicitationis auri radius; minutum illius ante oculos, maximum solatiũ.*

Seneca de Beneficijs.

Nestor.

TV-

Tuum eſt, in iſta honoris ac diſtributivæ Juſtitiæ ſtatione, ne quiſpiam de injuriata queratur portione; ne amplius de pane ab ore ſamenti violenter erepto inſimulet, Exultat Polonus Eques Victor, quod ille meritum cognoſcit Stipendiariorum, qui ſe pari non ſubtraxit labori; quinimo ſigna ferens docuit *primus inire manum poſtremus ponere martem:* non deſperat victus, qui ſolùm vitæ ſpolium circa hoſtium exuvias aſportavit; ab Illo non minorem recepturus mercedem Polemarcho, qui *quamvis eſſes victus deſiſtere ferro non poteras:* Non metuit ſua damna pedeſter miles, relictus poſt alios ad triumphum; hic ſibi olim prærepta reddetur præda, abſtergetur ſudor, fracta ſalus reſtabilietur, vulnera ſanabuntur. A quo in acie receſſerat, ſuum hic quoq; nullo caballo vectus emolumentum aſſequitur. Non deerit præmium pretiumq; labori Præfectis militiæ; multò magìs gloriantur Te jus cuiq; ſuum tribuere, qui abſq; lite diſtribuiſti parta victoribus. Quiſq; ſibi pollicetur, non quàm multùm promittìt ſuæ generoſitati plaudens adulatio, ſed quantùm æquus rerum taxabis, pro qualitate dextrè geſtorum Ponderator.

Quid jam ſcelera in Te Judice timere debeant ſatis præſentiunt, zelum corripiendi, vim ulciſcendi, poteſtatem damnan-

di, rigorem non remittendi, ſpem nullam abſolvendi: cum tamen lateat peccandi licentiam, quòd vindictæ ſocies diſcretionem: fervori admiſceas lenitatem; Potentiam refrænes ſvavitate; ſeveritatem contineas Charitate; deſperationem avertas miſeratione. Palàm eſt, quod non aliter punire, quàm ad mentem legis & libram judicij, ſtatuiſti; ſcilicet ut mulctandi, benevolentiâ TUA ultro convicti, non timore emendent; vel ut illorum pœna cæteros reddat meliores, vel ut ſublatis malis, reliqui vivant ſecuriores. Eandem viam ingrederis delinquentes juſtitiando, quàm emeritos præmiando; iſtis ne nimia profuſione, & gratiæ ſuperabundantiâ, (tanquam ſurculus pinguedine delinitus) inſoleſcant, quantùm opus eſt (niſi ad majorem fructum largitate proficiant,) tantùm admoves manum beneficam; illis ne implacabili deijciantur auſteritate, vel certè magis protervi reddantur ſupplicio, diſcretionem Juſtitiæ accommodas. Majora dicam, plùs elegiſti curare, ut bonus quis frugiq; efficiatur, ſalute ſibi condonatâ, quàm ut in ſua pereat malitia; tunc tantum recti conſcius, cum illum è vivis cogeret excedere pœnitentia. *Sola plerumq; mors correctos reddit non pœna; multi tunc ſe ad modeſtiam compoſuêre, tunc dolebant ſe peccaſſe cum flagellaren-*

rentur. Sub vicibus humiles compuncti, alligatis plagis, dissolutissimi: altâ diu non hæsit mente cicatrix. Talem correctionem adhibes Judicum *gratiosissime*; ut & Justitiæ offeras laudis sacrificium, & nocentes cognoscant se deliquisse, & castigati satagant vivere cautiores; verbô: ut damnatio ad pœnam sit Parens sanctitatis.

Ad hunc virtutis ascensum *præierunt TIBI ILLUSTRISSIME DOMINE MARESCHALCE* Majores TUI in Cujaviensi & Lanciciensi Palatinatibus, jam Sanguine, jam Purpurâ, jam Sagô, jam Togâ ab ævo immemorabili notissimi Alexander cum sua Consorte *Lesinowna* Castellanus Dobrinensis; *NICOLAUS* Ejus Filius Palatinus Lanciciensis cum Socia vitæ *STRASZKOWSKA* (Domus seriem sic ultra prosequitur Okolscius) *NICOLAUS ille suscepit Filios JOANNEM JAROSLAUM Capitaneum Kolensem; qui habuit tres Filios CHRISTOPHORUM Bonis & mobilibus auctum Capitaneum Rogoznensem, JOANNEM qui cum Trzebuchowska reliquit. MICHAELEM JAROSLAUM, CHRISTOPHORUM, STANISLAUM qui etiam fuit Capitaneus Rogoznensis in Prussia,* sicut Christophorus in Majori Polonia, *ALBERTUS tertius Filius NICOLAI Dapifer Breslensis, NICO-*

Okolski tit. Pomian.

E LAUS

LAUS quartus Filius Tribunus Krusvicensis, cui in Filiis maxime benedixit Dominus, nam *cum Hedvigi TRZEBUCHOWSKA reliquit STANISLAUM, ALBERTUM, JOANNEM, HIERONIMUM, NICOLAUM, CHRISTOPHORUM, GABRIELEM, singularis expectationis in Republica Viros, qui generosis actibus plurimùm Patriæ proficere curabant. Filiæ autem ejusdem NICOLAI Tribuni erant RUSKOWSCII, Judicis Brestensis Consors; KIEŁCZEWSKA, PSTROKONSKA Castellani Konariensis SWIENTOSŁAWSKA* Conjuges; & aliæ duæ Virgines, demortuæ. *STANISLAUS Filius NICOLAI ex Nicolao qui una cum Prædecessoribus hîc notatis, Familiam Suam adnotabant de Wrząca, eximiæ probitatis Vir cum BRUDZOWSKA armorum Grzymała, reliquit Filios JOANNEM & CHRISTOPHORUM. Aliqui post divisionem bonorum cum Fratribus & acquisitione aliorum, a diversis locis Familiam denominabant de Wawrzymowo, de Besiekiery & alijs de locis, sed una eademq; est Domus & Familia. MICHAEL SOKOŁOWSKI Castellanus Gostinensis Brestensis & Rogoznensis Capitaneus ex SZCZAWINSKA habuit STANISLAUM, qui acquisita à Parente bona dimisit. Ejus Filia ZOPHIA erat Consors JACOBI SZCZAWINSKI Palatini Brestensis,*

MA-

MATHIAS SOKOŁOWSKI Capitaneus Radziejoviensis, in Brestensi Palatinatu in Cujavia. STANISLAUS SOKOŁOWSKI Surrogator Posnaniensis Electionem Vladislai quarti subscripsit ex Posnaniensi Palatinatu. ALEXANDER SOKOŁOWSKI Episcopus Kijoviensis, Abbas Calvi Montis S. Crucis, literis, prudentiâ, Consiliô atq; Fidei Sacræ propagatione cis & trans Boristenem pientissimus zelator. Qui post ampliatam Religionem & in formam reductam Diœcesim, atq; viris doctis ornatam, primùm Religiosis in Kijoviam & Faustoviam Ordinis S. Francisci de observantia introductis, post a tumultibus rebellium Cosacorum ad interstitia temporum inter expeditionem contra illos factam, ad Kumeyki & Starzec propriis Militibus defendendo, oram infestatam eximiæ mereri Patriæ, profligatione facta Nomen ut Senator & Ecclesiæ promotor eximius sibi meritò acquisivit.

Sed cum in tanta diversitate & coagmentatione Familiarum nec charta ferendæ moli, nec ingenium sit promptum enarrando, suum incidet in Caput, per rivulos ad fontem deveniet, quisquis hic suæ procedentiæ initia quæsiverit. Proxima istis sæculis a Tuo Abavo Castellano Bidgostiensi Capitaneo Dyboviensi recito. Principium certè ab Jove faustissimum; quia ille ad Sanctorum Aras erigendas se totum dedit, cum in *Podgorze*

ad Thorunium Patribus Reformatis, Ordinis S. Francifci, habitationem Religiofæ illorum Paupertati confvetam, Ecclefiam maximo inhabitatore Deo dignam, extruxit. Exornaffet adhuc lapidibus Sacram molem pretiofis, margaritis, marmoribus fuperinduiffet; fed certior redditus, quod Nobilius Tabernaculum ex vivis & electis lapidibus præpararetur: expertus nonnunquam fæcularem pompam, magis oculos & corda avertere, quam convertere ad Dominum: contritis corde & humiliatis Vineam locavit Agricolis, ut fortia & fumma mundi confunderet. Et licet quæ pacis funt manum appofuit, plurimos nihilominus Ecclefiæ & Patriæ defenfores ære proprio authoravit. Si enim à luftris viginti numeramus, illic Militiæ *Francifci* deditos, Vexilla Magni Peditatûs recenfebimus.

Pro Parente Suo, militandi Patriæ, *STANISLAUS* Vexillifer Inovladiflav: ProAvus Tuus fufcepit Provinciam, *creber utraque manu pulsans verfansq; Dareta*, Adfcitus itaque Equeftri Ordini, Nobilitati Sui Palatinatûs prætulit Signa. Quifquis illius animi infpexit fortitudinem, poffe tenere Clavum probavit: ad cujus nutum citra tantam dexteritatem hoftes procumberent, victoriæ fternerentur. Iviffet ad Togam fed bellicos Papiliones

Pacis

Pacis Conclavi prætulit, tumultus Martiales quieti præelegit consulari, ubi tunc majus reperit lucrum Patriæ in hostium ac palmarum mercimonio, quàm Consiliorum negotiatione. Ex *BARTOCHOWSKA* Venatoride Siradiensi Conjuge Sua munus quoddam Deorum cum Prole accepit. Liquidò patet non exiguum pignus Sibi datum in *BONAVENTURA* Dapifero Brestensi Cujaviæ.

Pro theatro gloriæ Justi Athletæ, satis fuerat domesticis virtus exercita in liminibus. Quoddam sibi hic confecit Alveare, ad quod pennatis Nobiliores convolabant apes, succum eruditæ svavitatis collecturæ. Nemo non mel invenit, quo amaritudinem sui animi dulcoraret. Cellas hic tot reperisses quot ædiculas, alias Sanctæ contemplationi, alias religiosis Pauperibus excipiendis, alias terrigenis conciliandis; alias litibus amicorum componendis; alias Filiis pupillisq; in pietate nutriendis dedicatas. Omnia inibi optimo digna Viro usurpasses. Inter rara Domûs Suæ monilia intrasset oculos altera Lavinia ex *TRZEBUCHOWSCIIS*, illius Sponsa, Cui quotquot favebant Charites, constantis, fortis, prudentis, acceptæ, mulieris Sociæ, omnes prototypon hoc, in suum transtulit vultum.

Ille est *ADALBERTUS* Judex Terrestris

 Bre-

Brestensis Cujaviensis Parens TUUS. Non fuerat illi Titulus iste par ad meritum, ita nec respondens ad præmium. Majora intendebat grata Reipublicæ satisfactio. Jam purpuratus aperiebatur campus; nihil pro dignitate accidisset plausibiliùs, quàm talis Magistratus: locum accepisset inter Patres, legem sanxisset cum conditoribus; nihil est in tam sublimi gradu contemnendum. In subsellio etiam minori nonne considerandum? quod omnes stantes, jus sacrosanctum audire dicentem debuerant, ille solus ferre sedens: Adstantes ori silentium imponere, ille unus loqui pro Tribunali: arbitri in metu, quidnam sententia exequendum imposuerit, consistere, ille securè quidquid æquitas requirebat, absq; hæsitatione detonare, absq; perturbatione decernere. Ad hæc dum Principes æquitate; reos justitiâ, Cives rectitudine, traxit; Dictatorem soliô honorandum; Consulem scientiâ apprehendendum, Sodalem ipsâ probitate tantum devinciendum revereri cogebantur. Nec mirum tantæ auctoritatis fuisse Parentem TUUM cum palam fuisset nihil ab eo dici, quod illibatus animi candor, boni publici amor prius dicendum non instillasset. Acceptus erat in ferenda Sententia, quia nihil accepit Judex incorruptus, eo semper collimans quo veritas,

Con-

Conſcientia trahebat, non favor. Publicas functiones alias ſuo in Territorio; alias in facie Regni non aliter exegit; quàm Patri in emolumentum Filiorum Nato, Civi in ſalutem Reipublicæ propenſo, Militi ad defenſionem fortunarum, juriumq; Libertatis parato, conveniebat. Superûm voto, Suo delectu rivalem thori obtinuit ex *MALCZEWSCIORUM* Familia omnibus naturæ & gratiæ Chariſmatis decoram Olympiam, Domus Suæ præſidium, rei familiaris pretium, omnigenæ exemplar probitatis, alteram Animam Suam; qua exterior vita ſubſiſteret. Videre illam Matrem illumq; Patrem ſi quis deſideras? ſequitur ſingulos; Atavorum Genitorum inhærens veſtigijs *ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS MARESCHALCUS.*

Enim verò non arbitror ſatis me dixiſſe de Te *Illuſtriſſime Domine MARESCHALCE,* quia illa tantùm in tabulam propoſui, quæ recens jeciſti in hodierno Miniſterio ad menſam Judicij lineamenta; quæ autem ad perficiendam hanc Orbis Lechici faciem ante præparaſti, reſtant velamine ſubducto demonſtranda. Ad prima ævi puerilis ſtudia non deſcendo, ardor præfervidus, Ingenium præcox, Magiſter uſus plura Te docuerunt. Poſt tritam Palladis arenam Martis iniviſti ago- Merita Illuſtr. Mareſchalci.

 nes,

nes, cùm Jllustrissimo Prebendowski Supremo Regni Thesaurario. Luczbariensis, Sanctocrucensis, Varsaviensis expeditiones bellicæ, non ita spectatorem Te habuerunt; non titubantem Neoptolemum, sed Luctatorem imperterritum, victoriarũ Paranymphum. Vidisse tantùm oppositas acies, aliquos incessit cupido, ut si levis sit labor & mors bella gerendo, has facilè quærant delicias; TIBI voluptas quamcumque subire sortem, etiam durissimam.

Cataphractæ militiæ dat operam.

Valebat tunc ducere cohortes explorata jam Tua Magnanimitas, cùm tamen (quæ potuisses audere, quibus potiri triumphis per triennium probata virtute) exhibuisses, cataphractæ cohorti Serenissimi Regij Principis Electoris Saxoniæ Te addixisti. In partes eò temporis scissa Respublica, multorum studia dividebat. Quisque non degener à Matre sua Filius, in uno cupiebat vivere corpore, & sub uno Capite; quid verò aggrediendum fuisset? quæ sequenda in biviò conditio? nullibi inventa deterior, ubiq; certum gloriæ pignus sperabatur. Domi latere plerique decreverunt, neque ibi pacem invenerunt, nec fecerunt. Ivisti *Jllustrissime Domine*, quò spes salutis publicæ, non ira vocabat. Ad pugnam Calissiensem descendisti, quò & officio Tuo non deesses, & felicitati. Vix solitâ dexteritate implevisti cuneos,

ad

ad Tuam aciem Triumphos pertraxisti. Arriperesne gladium in Tuos, prius anceps hærebas; in seipsum citiùs persvasisset, quàm in cognatas phalanges efferre manum, stimulus amoris, ut sic pro omnibus honorificè animam posuisses. In lancem, quâ parte stetisti, alea victoriæ inclinavit; quantùm dolebas, si quos vidisti ex Fratribus cecidisse, magnam Regni partem sepultam ingemuisti. *Certum est nullam Regnorum felicitatem constitisse, nisi tales occubuissent, uti Codrus pro Atheniensi, Curtius pro Romana, Koreccius pro Polona servanda Libertate, Vitâ Civium salus emitur publica.* Tot prostrati vertices, ut adorarent Caput AUGUSTUM.

Post excessum istius Principis longo post illa disturbia intervallo, quem pace fruentem in pede fata læserunt, ne fortè tam *Secundus REX* citò è vivis properaret, AUGUSTO III. Secundi Filio, feliciter Regnanti, in magna Electorum Corona ad Tarnavienses montes astitisti. Ante hac jam comes eidem fueras sub Serenissimis militans vexillis; jam qui pompam & Aulam compleres Regiam, è Cataphractorum gremio expositus, Amorem Domini, Cor Regis, gratiam Ducis, Animum Principis in Te traxisti. Non longè ab illo Vultu spectari debueras, laborum Comes, tantæ gloriæ Artifex. Spe-

Pro Residente SerenISS. Aug. III. ab Exercitu delegatus.

G cu-

culum ob oculos Te Futuræ gratitudinis habere voluit; necdum tamen capax Virtutis Tuæ, mentem illius ſubintravit dignitas, cum adhuc de præmiò eſt ſolicitus. Omni autem ſpoliô ſoliôq; feliciùs Tibi exiſtimas, Cor Regis omnis ſedem Boni, ſtipendiaq; Præfecturæ, quo fidelis ſemper, cum Regni Supremo Theſaurario Czapſki Tuo Colonello miles in oculis Domini appareas, demereri.

Vnde eſt, quod nec quærebas, nec querebaris de præmijs; contentus titulis cum Conthorali TVA Domus PONETOVIANÆ Pupilla, quos in vinculo Matrimoniali ex maximarum nexu Familiarum accepiſti. Pupillam Conſortem TVAM lectiſſimam dixi, ut enim in hanc, quæ vix parvo æquatur punctò, deſuper luſtratus facilè concluderetur Orbis, ita in illius domeſticam ſphæram ſignatiſſimorum Nominum, magnæ confluxerunt periodi. Eſt & alius TIBI proprius ad id Circus, ubi digna geſſiſti Orbe, gerisque. JUDEX Caſtrenſis Breſten: Cujaviæ, hoc ſolo inferior Pro-Avis, Avis, Sangvineq; junctis videris, quia illi TE tempore præceſſerunt; eadem verò erga Patriam Fidelitas, idem Libertatis Zelus, eadem legum cuſtodia TE recommendant. DAPIFER Bidgoſten: VEXILLIFER Kruſvicen: ex poſt Inovladiſlavien: ſingula in Patrio ſolo obijſti munia;

Quibus gradibus, ád id muneris, venit.

nia; per ſaltus nullum occupare Honoris gradum voluiſti; in quovis paſſu,actu,progreſſu maturæ perfectionis Vir & profectionis. Contigit in particularibus illarũ Provinciarum Conventibus, quædam animorum diſunio, ſtetiſti medius, tum intra ſe explorando, ſi TE non falleret aliqua morum propenſio; tum Socios inter inveſtigando, utilitatem ne ſpectarent Patriæ, an ſuum negotium? intenderent ne placita Provinciæ, an ſolùm pertinax veto? plurisne facerent univerſale commodum, quam partiale obſequium? meliusne perpenderent neceſſitatem, quam gratiam? exigentiam laudabilem, quam turpem aſſentationem? nec TE Perſonis, tempori ſubieciſti nec dubio eventui, quo præponderabat ſuis momẽtis Zelus affectat⁹. SUCCAMERARIUS Inovladiſlavien: nõ expectabas majorem hac, Fortunæ *Clavem:* ſufficit teſtis iſta, quantus ſis! in æſtimatione populorum Theſaurus. Dividis etiam hodie Patrium agellum ſolicitus ne vel uno ſulco incolas inter vicina diſterminetur Charitas. Commenſuras paſſib⁹ juggera, à ſcopulo ad ſcopulum ita progrediens, ne, ſive res ſit inter affinem & lõginqvum, inter amicum & alienum, ſubſultorio greſſu TUIS aliquid adjeciſſe videaris. Tendis per reflexa campeſtria, per ſaltus difficiles, dumeta inacceſſa, paludes

 imper-

impervias, funiculum, non aliter ducens lineam, nisi ut ad punctum collimet æquitatis. Plerumq; inter meum & Tuum in granitiali Judicio per æmulos intercessit frigidum verbum: laborantes avaritiâ terræ cum protelatione Iustitiæ stabant immoti, inflexibiles, obstinati; cum tamen semper tractabilis, affabilis esses, maluisti tunc inhumanus apparere, non tamen violentus, quàm in leges Sanguine Majorum partas facilitate, aut favore dispensandi perturbandas; in jura, quibus tanquam adamantinis cardinibus Societas optima nititur, arbitrio suo explicanda; in fidem, cui integritas Honoris famæq; incumbit, voto Sacramentoq; exvinculandam peccatum consciscere. NUNTIVS ad Generalia Regni Comitia quater renuntiatus, non infectum quidquam Fratribus in Domum retulisti: pro Authoritate, utilitate TUÆ Provinciæ Orator, legum omissarum vel corruptarum Vindicator, practicatorum abusuum Domitor ardentissimus. Procul relegasti verborum apparatum, rerum argumẽto & pondere instructus; flores junioribus reliquisti, maturum fructum solidarum rationum Patribus attulisti. Gratia oris TVI non ex eo laudem obtinuit, quòd stylo polito ad leniendas audientium mentes perorasti, sed quia rerum evidentiâ, quo facto opus sit docuisti. Zelum in eloquiô,

affe-

affectum in pectore, Cor in lingva, habuisti, quo in Regem, Rempublicam, Concives; in Orbis TVI splendorem, Legum tutamen, armorum potentiam, Libertatis redintegrationẽ, tenebaris. Ad Tribunal Thesauri Regni toties electus, quot signis Zodiacus fulget astrifer, unô exceptô: ut liquidò pateat imò totô cœlô; quod singulas horas, dies, Menses laboriosissimos, in hac Dictatura pro Annis meritorum suscipiat Respublica. Ad Bona LESNO cum electis ex unoquoq; Regni Ordine, ac certis Palatinatibus Commissionem suscepisti; omnino illi ActuiTE conveniebat adfuisse, qui aliàs in tot publicis functionibus, votum non irritum, Consilium non improbabile, securitatem non impugnabilem, gloriam non effluentem, maturô judiciô, deliberatione providâ, solerti perspectione, famâ perenni, adjecisti.

Tandem in eo portu, quo consistis JLLVSTRISSME & EXCELLENTISSIME MARESCHALCE tot decumanis fluctibus superatis, quisquis videt illa indefessa studia, ætatem TVAM iam aliquantulæ quieti permittendam, nec tamen à primis fervoribus remittentem: qui spectat vires in tot arduis necdum attritas luctis, quinimo magìs ac magìs in annos bono Sarmatici Orbis invalescentes, ecquid non occinet illud celeusma?

H Non

Non terit in cassum tempus, non dissipat horas,
Non in somnifero, claras torpore lucernas
Noctibus in medijs urit: sed lustra dierum
Insumit studijs trutinandi dogmata legum.
Illene discernit causas Lacedemon Ephorus?
Divinum Sacrumq; piâ quid mente revolvens
Omnes sollicitus rerum cognoscere casus.

Non fallor assentatione, videns propatulò, quod in Animum TVUM induxeris, jam cum Prædecessorum TVORVM, tum quos vita superstes alit, nexu sangvinis cõiunctorum, in TE Virtutis specimina exhibere: Imprimisq; *Illustrissimorũ* TRZEBVCHOWSCIORVM Succamerarij, Capitanei, Palatini, Brestẽsiũ: Vexilliferi Inovlad: probegesta, ut Aviâ TVA in illis vivens, etiã in TE suam Animam bonam sortita videatur: SZCZAVINSCIORUM itidem maxima præfers decora JLLUSTRISSIMI Palatini Inovladislaviensis, Succamerarij Gostinensis ab alterius Aviæ splendoribus profusa: vix spectatam sub sole similem offers Probitatem UMINSCIORVM Krzywinensis, Słońscensis, CASTELLANORUM ex Sorore Avi TVI descendentium: Felicitatem Sagô & togâ notam reddis IABŁONOWSCIORUM ex Matertera TVA SOKOŁOWSKA derivatam: verissimam Jmaginem MALCZEWSCIORVM gloriæ Illustr: Judicis, Subjudicis Terrestris Brestensis, utpote exemplari Matris TVÆ conformatam repræsentas: præclara efficis merita Illustr: PONĘTOSCIORUM

ORVM; quæ in Caſtellano Inovladiſlavienſi, Fratreq; ejus Succamerario ejuſdem Territorij ſuſpexiſti: Hic ſimul illapſa menti TVÆ Illuſtr: KRETKOWSCIORVM Palatini Breſten: Cujaviæ, Caſtellani Culmenſis; atq Kowalienſis ; Capitanei loci ejuſdem , ex eodem fonte PONĘTOWSCIORVM deſtillans Magnanimitas: à Sororibus TVIS, connubio junctis Celſiſſimo Duci DOLSCIO,SZELSCIO Judici Malborienſi , DOBRSCIO Vexillifero Bidgoſtienſi, magna Honoris in TE deſcendit plenitudo: Quam diffundit Illuſtr: GŁEMBOCCIORVM Palatini Ravenſis, Caſtellani Kruſvicenſis, Succamerarij Breſtenſis Fratruellium Majeſtas: Ad æmulam traxit TE VirtutisSocietatem proxima WOLSCIORVM Succemerarij Inovladiſlavien: Venatoris Breſten: Venatoris Kovalienſis Affinitas ; accendit in TE, quicunq; eſt in Sangvine NARZYMSCIORVM ſignanter Illuſtr: Palatini Pomeraniæ in Aras, forumq; Zelus, non ſegnes communis boni fervores; totq; aliarum Colligatarum Domorum obruens ingenij aciem cum NISZCZYCCIORVM claritudine ſplendor, tanta TE circumfundit luce, non tantum quod illa capiaris, ſed etiam in TE univerſam collectam accipias. Scilicet omnes præoccupaſti vias, quibus novum inexpectatum, inſvetum, non at-

tentatum; quid, tot Competitores avidi ſatagérent. Illa eſt! Semita Honoris TVI, quam licet multi protriverunt, adhuc æmulatione abducentur, ut ſimilibus TVI paſſibus inſiſtant. Illud eſt vitæ TVÆ iter, quod non plantis, non palmis emenſus es, ſed meritis. Illa eſt! gloriæ meta, quam alius non tanget, niſi quis comparis STANISLAO indolis, SOKOŁOWSCIO ingenij in ſe exhibuerit documẽta. Illud eſt! altiſſimæ mentis TVÆ obiectum proportionatum, cuius ſolus es ſubiectum, & Caput Capax attingendi. Inclinant ergo ſe ad erectum ſcipionem, Patriæ vota, ſternuntur Civium pectora, devoti Scholarum Piarum affectus ſubmittuntur.

Fortunam calcato levem; ſolioq́, receptus
Majori, Lechicam magno Scipione ſalutem
In longas moderare dies, dans jura Polonis.

CON-

CONCLUSIONES
Ex Universa Logica,
Juxta Mentem D. THOMÆ Aquinatis, Angelici Ecclesiæ Doctoris.

I. OBiectum Logicæ est ens rationis directivum trium mentis operationum.
II. Logica est vera Scientia.
III. Et quidem simpliciter speculativa.
IV. Logica Docens & Utens est idem realiter habitus.
V. Logica est simpliciter necessaria ad alias scientias in statu perfecto, acquirendas.
VI. Ens rationis consistit in entitate ficta adinstar entis realis.
VII. Solus intellectus humanus potest facere entia rationis.
VIII. Unde nec voluntas, nec sensus tam interni, quàm externi possunt facere entia rationis.
IX. DEUS T. O. M. licet cognoscat, non tamen potest facere entia rationis.
X. Universalia sunt tantũ quinq; nimirũ: Genus, Species, differentia proprium, & accidens.
XI. Universale Metaphysicum fit perfectè per abstractionem intellectûs patientis, Logicum verò per actũ comparativum simplicem.
XII. Non datur Universale Scotisticum.
XIII. Distinctio formalis ex natura rei Scotistica inter gradus Metaphysicos admittenda non est.
XIV. Dantur præcisiones objectivæ.
XV. Genus non salvatur in una specie, bene vero species in uno individuo.
XVI. Natura Angelica inadæquatè cognita juxta modum nostrum imperfectum concipiendi potest fieri universalis secundùm rationem tantùm.

I XVII.

XVII. DEUS T. O. M. in nullo collocatur prædicamento.

XVIII. Relatio mutua terminatur ad relativum, non mutua ad absolutum.

XIX. Ex Propositionibus Contradictorijs de futuro contingenti, ante Decretum Dei, neutra est determinatè vera vel falsa.

XX. Præmissæ necessitant intellectum ad assentiendum Conclusioni.

Defendentur publicè in Collegio Radomiensi Scholarũ Piarũ, à M. D. Martino Telakiewicz; *Præside* R. P. BONIFACIO à Matre DEI *Actuali Philosophiæ Professore. Die Anno Domini* 1740.

